

Forrai Katalin díj-átadás

Nemzetközi Kodály Társaság 22. Szimpóziuma – 2015. Edinburgh



A *Magyar Kodály Társaság Hírei* hasábjain az elmúlt években több alkalommal beszámoltunk arról, hogy a **Forrai Katalin emlékére alapított díj** nemzetközi méretű figyelmet vívott ki magának. A díjat egykori tanítványai, munkatársai alapították a nagyszerű zenepedagógus tiszteletére, emléket állítva felbecsülhetetlen értékű pedagógiai munkásságának, melyet a kisgyermeknevelés ügyéért fejtett ki évtizedeken át. A díj egyben buzdításul is szolgál azon pedagógusok számára, akik az igényes zenei nevelés megvalósításán munkálkodnak, napjainkban is.

A kezdeményezés a *Nemzetközi Kodály Társaság* támogatásával jött létre. Első alkalommal egy francia és egy japán pedagógus vehette át a díjat, 2013-ban Kecskeméten, a 21-ik Nemzetközi Kodály Szimpózium keretében. Ők még személyesen ismerhették a tanárnőt és országukban már hosszú évtizedek óta azon munkálkodnak, hogy a gazdag zenepedagógiai örökség éljen tovább, nemzetközi viszonylatban is.

Idén 7 jelölés érkezett elbírálásra a Nemzetközi Forrai Katalin Díj odaítéléséről döntő bizottsághoz. Döntésük alapján a két díjazott 2015-ben: *Sister Lorna Zemke (USA)*, *dr. Gállné Gróh Ilona (Magyarország)*.

Sister Lorna kitüntetésének ünnepélyes átadására június 28-án került sor, a Silver Lake Egyetemen (Manitowoc, Wisconsin). A köztisztelőben álló szépkorú pedagógus tiszteletére rendezett fogadáson pályatársai, barátai, tanítványai vettek részt és jelen volt bizottságunk három tagja is – Mary Place (Anglia) Betsy Moll (USA) és Mary Stouffer (Kanada). Méltatták évtizedek óta megnyilvánuló, szünni nem akaró energiával teli munkakedvét, egyéniségének kisugárzását, szakmai tudásának mélységét, melyet pályafutása során több ezer diák / kollega megtapasztalhatott és megcsodálhatott. Tanulmányai, előadásai sokak számára jelentettek inspirációt és ráirányították a figyelmet a koragyermekkorai – sőt a születés előtti – zenei nevelés fontosságára és lehetőségeire.

A téma iránti vonzódása és elkötelezettsége a pedagógus pálya iránt évtizedekkel ezelőtt kezdődött, amikor Dániel Katinka mentoráltjaként személyesen is megismerkedhetett Kodály Zoltánnal (1965!), később Szőnyi Erzsebet tanárnőtől tanult, majd Forrai Katalinnal is szoros munkakapcsolatba került. A Kodály-i zenepedagógiai alapelvek avatott követévé vált hazájában.

Az elmúlt évtizedek során vállalt közéleti tevékenysége, valamint betöltött funkciói is nagy jelentőséggel bírnak: alapító tagja volt az USA-beli Kodály tanárokat tömörítő egyesülésnek (OAKE), majd 1980–82-ig ennek elnökeül is választották. Később a szervezet által alapított Életmű-díjat is elnyerte. Széleskörű nemzetközi munkakapcsolatainak köszönhető – és kollegái megbecsülése is fémjelzi –, hogy mára a Nemzetközi Kodály Társaság (IKS) tiszteletbeli tagja. Nemrégiben nyerte el a Professor Emerita címet, a Silver Lake Egyetemen.

Sister Lorna meghatódba vette át a Nemzetközi Forrai Katalin Díjat, melyet a Bizottság felkérésére *Gilbert De Greeve* (Belgium) – az IKS nemrégiben leköszönt elnöke – adott át. De Greeve úr, mint zongoraművész is sokat tesz évről évre Forrai Katalin szellemi örökségének megbecsüléséért – az ügyért, mely az értékek átörökítésének ébrentartását tűzte célul. *Idén május 16-án Angliában* – éppúgy, mint ezt megelőzően többször, más helyszíneken is a világban – jótékonysági koncertet adott a néhai Forrai Katalin tiszteletére, illetve a Díj további lehetőségeinek fenntartása érdekében.



A Nemzetközi Forrai Katalin
Díj magyar tulajdonosa
2015-ben Gállné Gróh Ilona

Nagy örömünkre szolgál hirdetni, hogy a másik díjazott *dr. Gállné Gróh Ilona* zenepedagógus.

Az ünnepélyes díjátadásra augusztus 6-án került sor, a Nemzetközi Kodály Társaság 22-ik Szimpóziumán, melynek idén Edinburgh adott otthont – a Skót Nemzeti Ifjúsági Kóruszövetség (NYCoS) rendezésében. Csakúgy, mint amerikai kollegája Gróh Ilona is magas, művészi szintű pedagógiai munkára törekvő pedagógus. Szűkebb hazájában – 1979-től mint kórusvezető, énektanár – Szekszárdon kezdett dolgozni. Óvodások között éppúgy, mint leendő óvodapedagógusok tanáraként is lelkes, zeneszerető-közeget alakító tanárként vett részt közéleti feladatokban. Rendszeresen vállalt szerepet népzenei versenyeken szakértőként, zsűritagként is.

A Forrai Katalinnal való találkozás számára is – mint sokunk életében – meghatározó volt. Munkáját Kati néni mindig érdeklődéssel figyelte, és feladatokkal bízta meg a Bölcsődék Országos Módszertani Intézetében csakúgy, mint az Országos Ének Munkaközösség vezető tanácskozásainak előkészítésében. Szoros szakmai kapcsolatuk mintegy húsz évet ölelt fel, melynek során Ili sok biztatást kapott dédelgetett álmának a Ringatónak létrehozásához. 2006-ban jött létre az első Ringató, ma már több mint 200 ága van a gondosan ültetett és táplált, gazdagon termő fának, melynek gyümölcse a családok életébe annyi örömet hozott.

2010 óta *Ringató – Országos zenei nevelési program* védjeggyel működnek a foglalkozások országszerte és egyre több alkalommal határon túl is. *Vedd ölbe, ringasd, énekelj!* hirdetik és várják néhány hónapos kortól 3 éves korig a gyermekeket és szüleiket – nagyszülőket, gondozókat. Gróh Ilona kezdetől fogva nagy hangsúlyt fektetett a Ringató foglalkozásokat vezető kollegák felkészítésére is, mely nem 'csupán' dalok, mondókák tanítását, tanulását, de művészetpedagógiai ismeretek átadását, elsajátítását is jelenti. A rendszeres konferenciák, továbbképzések a társ-vezetők zenei tudásának frissítését, naprakészségét célozzák, valamint az együtt-éneklés örömeinek átélését. Honlapjukon Kodály: Bicinia Hungarica előszavából idéznek: „Nem sokat ér, ha magunknak dalolunk, szebb ha ketten összedalolnak. Aztán mind többen, százan, ezren, míg megszólal a nagy Harmónia, amiben mind egyek lehetünk. Akkor mondjuk majd csak igazán: örvendjen az egész világ!”

A skóciai ünnepi ceremónián a díjazó bizottság képviselőjében Judy Johnson (Ausztrália) méltatta a kitüntetett pedagógus életpályáját. Ezen alkalommal, Forrai Katalin lánya, Vikár Katalin, valamint a Díjat adományozó Bizottság elnöke, Mary Place (Anglia) is jelen volt.



Judy Johnson, Vikár Katalin, Gróh Ilona, Gilbert De Greeve, Mary Place

Gróh Ilona a díj átvételekor meghatódva szól: „Ez a díj nemcsak az enyém, hanem nagyon sokaké. A munkatársaimé is, akikkel minden nap együtt dolgozom, a tanítványaimé is, akik folytatják majd azt az utat, amit Forrai Katalin nekem mutatott [...] Felelősséget jelent a kitüntetés, meg kell felelni annak a mércének, amit Kodály Zoltán és Forrai Katalin állítottak elénk. Az ő tanításukat követve igyekszem minél szélesebb tömegeknek átadni az értékes zenei kultúrát, miközben Kati néni tanácsát sem felejttem »Fontos: az életben úgy boldogulj, hogy közben boldoggá tegyél másokat!«”

A bölcsességet szimbolizáló bagoly, mely Forrai Katalin egykori gyűjteményében is sokat mondó jelentéssel bírt, immár az USA-ban és Magyarországon is 'száll.' Az emlékezésnek nincsenek földrajzi korlátai. Az éneklésnek sem.

(H: 2015/3. 10.o.)

M. Dietrich Helga

A Brit Kodály Társaság

1989. augusztus 6–13-ig a Cheltenham-i Ladies' College-ben tartotta szokásos nyári tanfolyamát. A mintegy 120 angol résztvevő számára idén a kisgyermekes zenei nevelésével foglalkozó előadások hangzottak el; a tanfolyam többi részében a megjelent iskolai ének-zenetanárok, énekesek és zongoratanárok részére meghívott tanárok, előadók tartottak foglalkozásokat. A rendezvény igazgatója, s egyben a Brit Kodály Társaság elnöke Vajda Cecília immár a 8. nyári tanfolyamot rendezti töretlen kedvvel és láthatóan, érezhetően nagy sikerrel. Érdemes a meghívott tanárok, előadók névsorát megtekinteni: Forrai Katalin, Dietrich Helga, Ispán Franciska, Nemes Klára, Rozgonyi Éva, Gillian Earl, Szervánszky Valéria, Andor Éva, Somorjai Paula, Keönch Boldizsár és e sorok trója.

Minden résztvevő számára bizonynál felejthetetlen marad Kodály: A magyarokhoz c. kánonja, mely zárószámként a College hagyományos berendezésű, színes ablakokkal ékített, csodálatos dísztermében a faburkolatú, erkélyes, több emeletes nézőtérrel s a színpadról sztereó hangzásban szólalt meg, magyar nyelven!

Estéként tanári hangverseny, növendékhangverseny, vendégkórus szereplése gazdagította a programot. Ez utóbbi keretében került sor a budapesti Szilágyi Erzsébet Gimnázium leánykarának nagyszerű hangversenyére, mely alkalommal a tanfolyam résztvevői élő bizonyítékát láthatták a magyar iskolai énekkari kultúra magas színvonalának. A Csik Miklós vezette leánykar műsorán preklasszikus, angol és magyar szerzők művei szerepeltek. A kórus a koncert után tovább folytatta útját a skóciai Aberdeenbe, ahol szép sikerrel képviselték hazánkat a Nemzetközi Ifjúsági Fesztiválon.

Az 1989-es nyári tanfolyam idején történt hivatalos bejelentése annak, hogy a British Kodály Society (Brit Kodály Társaság) a keretében folyó tanulmányi munka színvonalának egyenletesen magas volta miatt nevét **British Kodály Academy** (Brit Kodály Akadémia) névre változtatta. Ezzel – elsőként a világon – Londonban, megkezdte működését egy Kodály Zoltán nevét viselő Akadémia.

(H: 1989. 13.o.)

Szőnyi Erzsébet



Vajda Cecília tanárnő emlékét megőrkítő méltó emléktábla került, egykori lakhelyén Londonban Hallam Street 105. szám alatti épület falára. Jelen volt Westminster kerület polgármester asszonya, Lady Christabel Flight és dr. Nemes László Norbert. Neki köszönhető, hogy Vajda Cecília teljes szakmai hagyatéka a kecskeméti Kodály Intézetben lett végleges otthonra.

London, 2016. április 29.

P. Ispán Franciska

A Kodály koncepció kínai jelenléte

Szőnyi Erzsébet elnök asszonytól kaptam a megtisztelő felkérést, hogy röviden elmeséljem kínai tapasztalataimat.

Ismereteim szerint az 1950-es évektől kezdve a közös kínai-magyar diák-csereprogramoknak köszönhetően több kínai hallgató is tanult hazánkban zenét és néhányan közülük később a kecskeméti Kodály Intézet kurzusait is elvégezte, de az ő kezdeményezéseik, hogy a Kodály koncepciót megismertessék saját hazájukban, vélem, hogy központi támogatás hiányában elszigetelt próbálkozások maradtak csupán.

Igazi áttörést az jelentett, amikor 1998-ban a pekingi Központi Zeneakadémia – amely Kína egyik legmeghatározóbb zenei felsőoktatási intézménye – új tanszéket alapított, s ennek vezetőjévé Professor *Gao Jianjin* asszonyt nevezték ki. Gao asszony felismervén, hogy a kínai zeneoktatás egyik sarkalatos problémája, hogy nincs egységes, jól működő módszertana, volt egyetemi tanára, az Európában és Kanadában is több évtizedet eltöltött Professor *Liao Naoxiong* tanácsára azt a célt tűzte ki, hogy tanszékén, a Zenei nevelési tanszéken a Zeneakadémia hagyományos tantárgyai mellett, külföldi tanárok, előadók bevonásával különböző, a nagyvilágban már jól ismert zenei nevelési módszereket is bemutatssanak a tanszék hallgatóinak. A programban az Orff-, és Dalcrose-módszer mellett kiemelt helyet kapott a magyar módszer, a Kodály koncepció is.

Miután Liao professzor 1998-ban megnézte az egyik kóruspróbámat, amit iskolámban a VI. kerületi Erkel Ferenc Általános Iskolában a kicsinyek kórusának tartottam, engem ért az a megtiszteltetés, hogy első Kodály tanára legyek az új pekingi tanszéknek.

Helyzetkép, nehézségek

A 2000 márciusi első utam előtt az európai emberek többségéhez hasonlóan én is meglehetősen kevésbé ismertem a kínai kultúrát, alig tudtam többet annál, hogy a többévezredes kínai zene is, akárcsak a magyar népzene ősi rétege, az ötfokúságra épül, mintegy hidat képezve a két zenei kultúra között. Munkám kezdetekor lenyűgözve tapasztaltam azt a nagyfokú érdeklődést, amivel a hallgatók a nyugati zene felé fordultak. Szintén elkápráztatott a tanszék hallgatóinak magas technikai felkészültségű zongoratudása, ami jócskán felülmúlja a hasonló szakra járó magyarországi diákokét. De úgy vélem, általánosan is elmondható, hogy Kínában a zenét tanulók kiváló hangszertechnikával bírnak. Ez nagyon fontos és jó, hiszen a zeneoktatás egyik mindenkori célja a biztos és virtuóz hangszertechnika elsajátítása, hogy a növendékek, majd az esetleg később előadóművésszé váló muzikusok felszabadultan és a szerzői szándékoknak megfelelően, hitelesen legyenek képesek megszólaltatni a zeneműveket. Meglátásom szerint a kínai zeneoktatásnak éppen ez, a jó hangszertechnikai tudás elsajátítása az egyik erőssége.

Ami azonban a zeneoktatás másik, nem kevésbé fontos, sőt, hitem szerint lényegesebb célját, nevezetesen a zeneművek tartalmának, szellemiségének értő tolmácsolását illeti, nos, ezen a területen nagy hiánycsúszásokat tapasztaltam. Úgy vélem, az ő felsőoktatásukban még nem kap kellő hangsúlyt a nyugati zene befogadásához és értéséhez szükséges zenei műveltség megalapozása, az összhangzattani, stílusismereti, formatani ismeretek szélesítése és főképp azok gyakorlati hasznosítása. E téren azt tapasztaltam, hogy az elméleti tanítás – ami sajnos legtöbbször nem a valós zenei repertoárra, hanem elvont didaktikai tanpéldákra épül – túlsúlyban van a gyakorlati oktatással szemben. Így a diákok, bár hamar megtanulják a legfontosabb formatani ismereteket, az alapvető összhangzattani szabályokat, azokat a művekben, az élőzenében többnyire nem ismerik fel, nem tudják értelmezni.

Szintén elgondolkodtató volt látni, a hallgatók mennyire nem érzik a különböző zenei tárgyak közötti kohéziót, azt hogy az egyes foglalkozások nem önmagukban létező elvont tárgyak, hanem egymást segítő és kiegészítő stúdiók, melyek közös célja a zenei alkotások minél alaposabb és sokirányúbb megértése.

Számomra – aki kisgyerekkoromtól aktív zenélésen keresztül ismertem meg a nyugati zene titkait, hiszen az iskolai énekórákon, majd később a szolfézs, összhangzattan, népzene stb. foglalkozásokon az éneklés volt a legfőbb „eszköz” a tanításhoz – szokatlan volt, hogy itt a konzervatóriumban a zenei foglalkozások inkább előadás jellegűek. De azt is megtapasztaltam, hogy a hallásfejlesztés – ami az abszolút-dó rendszer szerint történik – itt főképp a lineáris egyszerűságra épül, lévén maga a kínai népzene is egyszerűségű, és kevésbé törekszik a polifonikus és az akkordikus hallás fejlesztésére, ami viszont az európai zene értő befogadásához elengedhetetlen.

Hamar megtapasztaltam azt is, hogy a kínai oktatás egyértelműen az utánzásra épít, és nem támogatja az egyediséget, egyéniséget, a kreativitást – márpedig ez utóbbi tulajdonság szerintem nélkülözhetetlen egy jó pedagógus számára.

Végül furcsa volt látni, hogy egy olyan országban, ahol presztízse van a zenetanulásnak – a tehetősebb szülők fizetésük jelentős részét áldozza arra, hogy gyermeke akár már 3 éves korától valamilyen hangszeren tanulhasson – nincs kiépített és államilag támogatott zeneoktatási intézményrendszer. A közoktatásban az általános iskola első 6 osztályában van heti 1 vagy 2 énekóra. Hangszert magántanároknál lehet tanulni és a legtehetősebb növendékek felvételi vizsgák után 14 évesen bekerülhetnek a Zeneakadémia középiskolájába, illetve 18 éves kortól felvételt nyerhetnek a Zeneakadémia 5 éves alapképzésére, majd újabb felvételi eljárás után a 3 éves mesterképzésre. Sajnos a felvételi vizsgák nem csak a zenei tárgyakra korlátozódnak...

A Pekingi Zeneakadémián végzett munkámról és tapasztalataimról

Mint Kodály-tanárnak elsősorban az volt a célom, hogy a diákok ze-

nei képességeinek fejlesztése mellett a koncepció módszertani sajátosságait, gyakorlati eszközeit tanítsam meg a hallgatónak.

Az első évben a tanszéknek még csak két évfolyama volt. A kb. 25 diák számára eleinte érezhetően új volt még az a zenei megközelítés, amit mutattam. De nagy odaadással, szorgalommal és kitartással tanultak, így – megítélésem szerint – igen gyorsan fejlődtek. Eleinte bizony még egy szólamban sem tudtak igazán tisztán, szép hangon énekelni, de a relatív szolmizáció megértésével és átvételével hamar javult intonálásuk biztonsága.

Szintén nagy meglepetést okozott az első kóruspróba, amikor kiderült számomra mennyire járatlanok a többszólamú éneklésben és hallásban. Emlékszem, mikor az alapos beéneklés után a Viva la musica kánont próbáltuk elénekelni Amíg csak unisono szólt a dallam nem volt baj, de amint két szólamban váltunk már jöttek a gondok: csúszkálás, bizonytalanság. Az egyszerű homofon többszólamúság is nehéz diónak bizonyult eleinte. Azonban ahogy teltek a napok, igen nagy koncentrációval ugyan, de egyre javult, tisztult, teljesedett a hangzásoké. A diákok mindinkább képesek lettek a társakra, a többi szólamban is odafigyelni, és ami a legfontosabb, saját maguknak fedezték fel a közös kóruséneklés örömét.

Jó érzés volt látni a hallgatónak, hogy nagyon élvezik azt a sokféleség és változatosság, ami a szolfézsórákat jellemezte. Kihívásnak tekintették az olyan összetett, nehéz zenei feladatokat, mint az osztinátók hangoztatása az énekléshez, az önálló ének-zongorás feladatok, memoriterek, transzponálási gyakorlatok. Szintén örömmel fedezték fel, hogy a szolfézs nem valami elvont „tudomány”, hanem szervesen, a valódi nép- és műzenéből ered és a szolfézsórák a muzsikálás egy különleges alkalmául szolgálnak.

Nagyon sokat önállósodtak és a hónapok során egyre bátrabbak, kreatívabbak lettek, ami egy leendő énektanár számára elengedhetetlen tulajdonság.

2001-ben már muzsikos férjemmel, *Székely Balázssal* együtt mentünk Pekingbe. Vele az addigi foglalkozások sorát – szolfézs, módszertan, vezénylési gyakorlat és kóruséneklés – zongorás összhangzattannal és formatannal egészítettük ki. Bevallom, hatalmas élmény volt folytatni az egy évvel korábban megkezdett munkát, és érezni, ahogy az elvetett mag szépen lassan kifejlődik. A szemeszter végén egy kórushangversenyt adott a tanszék 35 fős nőikara, amelyen már jelentősen volt érezhető a két szemeszter alatt elvégzett munka hatása.

2003-ban és 2004-ben csak 1-1 hónapot tudtam Pekingben tölteni, de minden alkalommal megtapasztaltam, hogy az idősebb növendékek önállóan is mennyire jól fejlődnek, és milyen biztosan értik a koncepció lényegét. Így aztán remek kezdeményezésnek tartottam, hogy mivel az új növendékek számának emelkedésével szinte lehetetlen volt minden évfolyamot saját magamnak tanítanom, illetve nem tudtam vállalni,

hogy minden szemesztert kint töltsék, a két legtehetségesebb régi növendékem Jiang Miya és Song Yutao tartson szolfézs órákat a Kodály koncepció szerint az akkor elsős évfolyamnak. Elvégzett munkájukból kitűnt, hogy valóban jól megértették és megszerették a módszer lényegét és valóban képesek azt a mindennapi zenei munkában kamatoztatni.

Újabb előrelépést jelentett, amikor 2003-tól a hallgatók néhány általános iskolában is lehetőséget kapnak a gyakorlati tanításra és 1. és 2. osztályokban kezdtek el e módszer alapján tanítani. Ebben a törekvésben azonban meglehetősen nagy nehézséget jelent a jól válogatott és megfelelő speciális, főként a kínai zenére épülő anyag hiánya és a tananyag alaposan átgondolt és kidolgozott felépítése. Természetesen az azóta eltelt időszakban folyamatosan zajlik a tanítási szempontból megfelelő dalanyag összegyűjtése, rendszerezése, de gondokat okoz, hogy egyrészt nagyon kevés autentikus – értem ezalatt, hogy nem valamelyik zeneszerző által komponált, hanem eredeti népi – kínai gyermekdalt ismernek, másrészt a kínai nyelv a saját különleges hanglejtése miatt nehezen párosítható idegen dallamokkal.

Nagy mérföldkő volt a tanszéken folyó Kodály program életében a 2005 novemberében rendezett nemzetközi Kodály konferencia. A 3 napos rendezvénysorozaton az előadások és bemutatóórák mellett a tanszék női- és vegyeskara adott hangversenyeket. Számomra a konferencia legmeghatározóbb pontja az a bemutatóóra volt, melyet *Jiang Miya* növendékem tartott 3. osztályos diákjaival komoly szakmai elismerést aratva, hisz itt derült ki, a Kodály koncepció immár ott van az általános iskolai képzésben is.

A kínai általános iskolai énektanítás Kodály koncepción alapuló oktatásának idén egy újabb fejezetéhez érkeztünk, hiszen 2008 őszén egy 6 éven át tartó kísérlet vette kezdetét, melyben – a hazánkban dr. Barkóczy Ilona és Pléh Csaba által 1968–72 között végzett kutatáshoz hasonlóan – 2 párhuzamos osztály iskolai teljesítményét vizsgálják majd. Az egyik osztály a Kodály koncepciót követő zenei képzésben vesz részt, míg a másik osztály a hagyományos kínai énekkutatásban részesül majd.

Szintén nagyon fontos előrelépés volt a tanszék és egyben a kínai Kodály program jövőjének szempontjából, hogy egyik növendékünk, *Song Yutao* a Nemzetközi Kodály társaság ösztöndíjasaként a 2006–2007-es tanévet a kecskeméti Kodály Intézetben töltötte, ahol sikeres vizsgáit követően a mesterképzésbe is felvételt nyert, s idén szép eredménnyel zárta magyarországi tanulmányait. Az ő itteni képzésével immár van egy olyan tanára is a tanszéknek, aki a szolfézsztanítás mellett a kórusvezetést és a módszertanoktatást is sikeresen irányíthatja magyar szakember segítségével nélkül – hiszen eddig a tanszéknek nem volt kórusvezetője, így nem volt folyamatos kórusmunka sem.

Mindezek mellett Professzor Gao kezdeményezésére 2004-ben Nankingban is létrehoztak egy továbbképző iskolát, ahol végzett általános iskolai énektanárokat oktatnak a Kodály koncepció alapján. Az itt folyó hétfé

kurzusokat szintén a legtehetségesebb pekingi egyetemisták tartják, s az első csoport 2005-ben részt vett a kecskeméti nyári szemináriumon is.

Fontosnak tartom megemlíteni, hogy az utóbbi években rajtam és férjemen kívül már más magyar szakemberek is részt vettek a pekingi munkában. 2005 tavaszán egyhónapos kurzust tartott *Antoni Andrea*, majd 2008 tavaszán *Pad Zoltán* tanított egy szemesztert a tanszéken. Most szeptemberben *Erdei Péter* és *Klézli János* tartott két hetes mesterkurzust nagy sikerrel.

Úgy vélem Kína méreteihez képest egyelőre nagyon piciben van jelen a kodályi eszmék szerinti zeneoktatás, de a jövő szempontjából meghatározó lehet oktatáspolitikájuk érdeklődő és támogató szándéka. Ugyanakkor nagyon fontosnak tartom és a kinti munkámban mindig is ez vezérelt, hogy a hallgatók a magyar módszert teljes egészében, azaz a filozófiai háttér és a gyakorlati módszertan és eszköztár egységében ismerjék meg és sajátítsák el. Ehhez a törekvéshez kiváló támogatókra leltem Professzor Gao és Liao személyében.

Szirányi Borbála

Elhangzott a MKT megalakulásának 30 éves jubileumi ünnepségén, 2008. október 11. a Szabolcsi Bence Zeneiskolában. (H: 2008/4. 19.o.)

A Nemzetközi Kodály Társaság (IKS) hírei

A Nemzetközi Kodály Társaság 2018. július 21. és 22-én, Budapesten a Kodály Múzeumban tartotta elnökségi ülését és közgyűlését.

Kodály Zoltánné, tiszteletbeli elnök jelenlétében, és az ausztrál *James Cuskelly* elnökletével a Társaság elnökségi tagjai Magyarország, Németország, Japán, Görögország, Skócia, és az Egyesült Államok képviselőiben vettek részt az ülésen. Másnap, kiegészülve a nemzeti szervezetek küldötteivel tanácskoztak az előre elküldött programpontok szerint.

James Cuskelly köszöntötte a 40 éves Magyar Kodály Társaságot (MKT) és májusban megválasztott elnökét Kertész Attilát, aki az ülés idejében kórusával külföldön vendégszerepelt. Tisztelettel és elismeréssel emlékezett Ittész Mihályra, a Kodályt követők nemzetközi családja számára is pótolhatatlan tudású kutató-tanárra, a Magyar Kodály Társaság elnökére, az IKS alapító és tiszteletbeli tagjára.

Ezután rövid áttekintést adott az elmúlt évben végzett munkáról.

Beszélt az online minden IKS tag számára elérhető, Balog József által adott zongorahangversenyéről, amelyet az a finansziális segítség tett lehetővé, amelyet az Emberi Erőforrások Minisztériuma nyújtott. Beszámolt a 2017-ben, a kanadai Camrose-ban szervezett szimpóziumról, ahol *Gilbert De Greeve*-et – aki három cikluson át sikerrel szolgálta az IKS-t – tiszteletbeli taggá választották.

Ezt követően a nemzeti szervezetek képviselőinek beszámolóit következtek:

James Cuskelly összegezte az Ausztrál Kodály Társaság (KMEIA) 2017. évi tevékenységét, majd felolvasta az írországi társaság írásban küldött üzenetét.

Lucinda Georghegan a Skót Kodály Társaság tevékenységéről, nyári kurzusairól számolt be.

Matthias Funkhauser, müncheni egyetemi tanár, a Német Kodály Társaság aktuális terveiről és rendezvényeiről szólt.

Takao Nakamura a Japán Kodály Társaság elnöke a beszámolón túl kifejezte szándékát, hogy a 2002-ben kiadott „An Ode for Music” című Kodály kórusműveit elemző tanulmány kötetet szeretné megjelentetni Japánul.

Michalis Patseas a vezetése alatt működő görög Kodály Intézetben folyó munkát, az ünnepi év eseményeit ismertette.

Hartyányi Judit a Magyar Kodály Társaság képviselőjében, még Ittész Mihály megbízásából sorolta fel az elnök úr által tervezett, összeállított nagysikerű programok eseményeit.

Dr. Márkusné Natter-Nád Klára, az MKT Hírek szerkesztője átadta minden jelenlevőnek az általa összeállított „Kodály Zoltán ábrázolások a képzőművészetben” című kiadványt, mint a 40 éves Magyar Kodály Társaság ajándékát a Nemzetközi Kodály Társaságnak.

Carlos Miró, a Kodály Intézet volt tanára a Chilében és Mexikóban újonnan alakult társaságokról tudósított.

Katherine Hickey és Sandra Matthias, az USA nemzeti szervezetének szerteágazó munkáját ismertette.

Margaret Oliver az Angol Kodály Akadémia (BKA) programjait mutatta be.

Most álljon itt néhány mondat a további témakörök mindegyikéről:

A résztvevők áttekintették és elfogadták az éves költségvetést. A tagsági díjnak egy lehetséges új típusú változatát is megvitaták a jelenlevők, de döntés nem született.

Hogy a Bulletin (Hírek) olvasói táborát szélesítsék, az utolsó kiadványt elektronikus úton elküldték könyvtáraknak.

Mivel 2019-ben az elnökség felének lejár a mandátuma, az elnökség Választási Bizottságot jelölt Kelly Foster Griffin (USA), Jason Boron (Ausztrália), és e sorok írójának személyében. A választási procedúra januárban kezdődik, és május végéig tart, részben az interneten.

Néhány ösztöndíjas, akik 2017/18-ban a Kodály Intézetben tanultak, beszámoltak eredményeikről, továbbtanulási szándékukról, köszönettel az IKS-től, a Kodály Intézet Alapítványtól és Kodály Zoltánnétól kapott ösztöndíjért, amely lehetővé tette tanulmányaikat.

A népzene kutatásban résztvevők munkájáról *Jerry Jaccard* tudósított, aki szoros kapcsolatot ápol a Zenetudományi Intézet Népzene kutató

Csoportjával. A legújabb hír tőle, hogy az USA Utah államában, Provóban, ahol eddig a Brigham Young Egyetemen az ő vezetésével folyt két évtizede Kodály szellemében tanárképzés, hamarosan mintaiskolát nyit. Magyarországi iskolákat látogat – mint eddig is tette – hogy tapasztalatokat gyűjtsön új intézménye részére.

James Cuskelly ismertette a következő, 24. Nemzetközi Szimpózium előkészületeit. 2019-ben Malajziában szervezi Susanna Saw, a Young Choral Academy karnagya, akinek nagyszerű gyerekkora már 2009-ben, az első Kuala Lumpurban tartott Kodály Szemináriumon örömteli meglepetést okozott a résztvevőknek. Kodály zenéje és nevelési elvei meggyökerestek a távoli országban, ahova magyar, belga, amerikai és ausztrál tanárok vitték az éneklésre, kóruszenére alapozott „módszert”.

Dr. Nemes László Norbert és a kísérletben résztvevő kollégái, Susanna Konings és Hargitai Eszter bemutatták egy, a tanítás színvonalát segítő, a tanulmányok végén tanúsítványt nyújtó „Nemzetközi Kodály szolfézs-zeneelmélet” kurzus tervét, amely a legtöbb Kodály programban hiányzik. Ez a módszertan alapjául is szolgáló „tantárgy” az IKS felügyelete alatt szerveződik.

A kétnapos nemzetközi szakmai találkozás a világ távoli pontjain közös célért folyó munka sikeréért egyfajta tapasztalatcsere lehetőségét kínálta, és nem utolsó sorban baráti találkozó örömét is adta.

Hartyányi Judit

Bulletin of the International Kodály Society

A Nemzetközi Kodály Társaságot 1975 augusztusában alapították. A nyolc tagú elnökség részéről már kezdetben felmerült az igény, hogy jó lenne folyóiratot indítani.

Dr. Eősze László vetette fel az angol nyelven megjelenő Bulletin gondolatát. Egyedül látott munkához, írta a cikkeket, részleteket eleinte saját könyvéből: az „Így láttuk Kodályt” választott és Bárdos Lajos tanulmányaiból válogatott. Az angol fordítás munkáját egy kolléga végezte. Minden szám címlapján szerepelt Kodály fotó, kezdetben ezeket is saját könyvéből válogatta. Eősze a Zeneműkiadó művészeti vezetője lévén jó kapcsolatban volt a kiadó Paulay Ede utcai nyomdájával, akik vállalták a Bulletin megjelentetését. Így szerencsére sikerült a nyomdai hátteret biztosítani.

A Bulletin of the International Kodály Society első száma 1976-ban jelent meg, amit Társaság valamennyi tagjának elküldtek. *Szőnyi Erzsébet* és *Vikár László* voltak az elsők, akik mint szerzők a munkában résztvettek, *Kass János* grafikus művész is közölte grafikát. *Dr. Eősze László* húsz évig volt az IKS ügyvezető titkára, és szerkesztette a Bulletin.



Majd *Vandulek M. Lili* kapcsolódott be a szerkesztői munkába, elvállalta az IKS titkárságát és az Iroda vezetését. Néhány éve Ausztráliában él, ott végzi technikai szerkesztői feladatát.

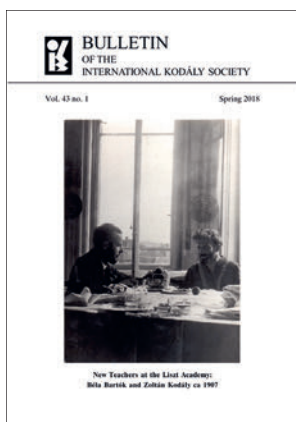
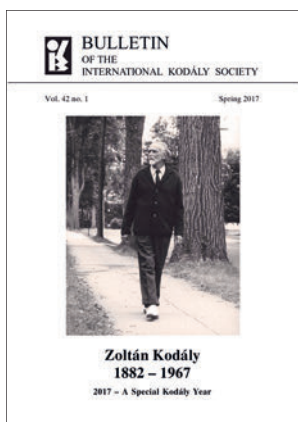
A Bulletin célja hasznos és érdekes információkkal ellátni a Társaság tagjait és a kívülről érdeklődőket világszerte, Kodályról és a Kodály szellemében végzett munkáról. Évente két szám jelenik meg – tavaszi és őszi – közöl Kodály írásokat, Kodályról szóló cikkeket, műelemzéseket, beszámolókat pedagógiai kísérletekről és tapasztalatokról, valamint tudósít az IKS életéről és a nemzeti Kodály társaságok eseményeiről. Előfizetői között a tagságon kívül vannak egyetemi könyvtárak, kiadók is.

Eleinte nem csak angol, hanem francia, német, sőt olasz nyelven is közölt cikkeket (angol összefoglalóval), ám később az angol lett a domináns, némi franciával színesítve.

1995 óta szerkesztőbizottság válogatja a cikkeket. 2009 óta szakmailag lektorált kiadvány, a főszerkesztője *Jerry L. Jaccard* professzor.

A lektorok és a szerzők emailen leveleznek, és a jóváhagyott végleges verzió jelenik meg a kiadványban. A Bulletin kiadója Budapesten a Gemini Nyomda és az IKS iroda postázza a példányokat. Ma már elektronikus formában is elérhető. Aki így kéri, annak email mellékletként küldik. 2010-ben az IKS kiadta a Bulletin összes addig megjelent számait CD-n, 2015-ben pedig ezt a 40 éves évforduló alkalmából az újabb számokkal kiegészítették.

Dr. Eősze László és Vandulek Lili összeállítása



A MAGYAR KODÁLY TÁRSASÁG HÍREI

Ünnepi számot tart kezében az olvasó.
Az elmúlt negyven év eseményeiből
adtunk közre válogatást, amikor
találkozik a múlt és a jelen.
Válják örömükre az emlékezés és
adjon erőt a jövőre, hogy
„Örvendjen az egész világ!”

MÁRKUSNÉ NATTER-NÁD KLÁRA

XXXIX. évfolyam – 2018/4
december